

Francis Schmetz

“Alles is al gedaan, behalve door jou”

De man met de wollen muts gaat nooit weg.

Hij leeft in een land waar de vroege ochtenden zich vermengen met de geur van koffie, het afvuren van een slaapwandende lijn, de vreemdheid van straatgeluiden, die zeggen: slaapliedje, slaapliedje - ik vertel het je nog een keer, alles over jou, kleine cosmos.

In zijn ogen wordt de volle maan een sprekende cirkel, kletsend met duizend kalligrafische ademhalingen, en de man met de wollen muts erkent deze dialoog met het licht, trekt zijn vissersjasje aan, kijkt naar de bruine verkreukeling van zijn eigen netvlies, nu met zilveren reflecties, en zegt: maan, ga slapen, ga slapen. Volg de beweging van een vertrek, van een aankomst. Dankzij jou, zegt hij, weet ik dat het niet de lucht is die blauw is, maar het blauw dat blauw is.

Op straat, de man met de wollen muts, hij dwaalt. Op straat is hij niet alleen. Hij raakt de gouden bladeren aan om de vleugels van de drie mussen te grijpen die naar de kruimels op de grond pikken; hij springt over afronden met de sandaal van Aristoteles; en hij ontmoet zichzelf in een grotere figuur, soms doorschijnend, soms als een manuscript dat is uitgewist en overschreven, kijkend zoals Venus doet, met zwarte gebroken heupen, met heupen vol van verlangen. Het is misschien hier dat de versierde geboortes van plunderingen zich bevinden.

Onderweg, droomstenen, wijngaarden, Griekse stranden, een witte calla, en het oneven getal hand in hand met het even getal.

Alleen als verschijning, groet de amaryllis hem. Hij groet de amaryllis terug, neemt zijn wollen muts terug, groet een tweede keer. Gegroet-gegroet. Er volgen, aan de rand van de tuin, grappige dialogen met golvende lettergrepen, met geometrische driehoeken, met kruisen die de stralen strelen, tot de Christus enkele uiterlijkheden ontleent aan de schaduwen van Giacometti.

De man met de wollen muts, als hij een lichaam tegenkomt, van epidermale werkelijkheid, buigt hij zich in de plooi van zijn weerstand van het vlees. Met een knieschijf doet hij de top van een berg kapseizen. Met een keelklank spreekt hij het stamelende dialect van het Duits uit. Dan kijkt hij naar het geslacht van de vrouw, in een waas met de wijzers van de tijd. Dan kijkt hij naar het geslacht van de man, in de verwarde zin over zijn menselijke staat.

In de uren van stilte legt zich op één van zijn handpalmen het potlood, op de andere het penseel, en getooid in vurig rood, acrylgrijs en diepblauw, beklimt hij het bergmassief van de Dolomieten. Daar vindt hij heilige stokken, eenvoudige rituelen. Hij lacht, lacht in het lachen tot de geest zich opent voor nieuwe oogsten, voor bloemknoppen en voor de wind van morgen. Morgen verlevendigt hij, de man met de wollen muts, het blad, de strenge eerlijkheid, met een wolk van parelmoer.

Een vlek van houtskoolpotlood op zijn vinger, de taak van de ontmoeting, zwart, zwart, gepareld, houtskool residu, langzaam, tegen hemel bevekt met bezinksel.

Donderdag, vrijdag, zaterdag, dus. Dwaal. Wrijf je wangen tegen het rif. Knipoog naar de sigarettenverkoopster. Doe de deur open, doe de deur dicht. Maak een nutteloos gebaar, dan een tweede keer, een ernstiger gebaar. Maar, bovenal, beschouw het ernstige niet zonder zijn eigen vlucht. Houd vol, voornamelijk in de details. Begin opnieuw. Vertrek opnieuw. Verteer. Hervat. Traceer. Doe voort. Het is zijn stem. Het is de stem van de man met de wollen muts.

Nee, de man met de wollen muts, hij gaat nooit weg. Hij werpt naar je hand, open, melodieus, het register van de toonladders, hij biedt je brood, melk en krijt aan. Hij richt zich tot de sporen van je zinnelijkheid, op de zondag waarop je loopt in lengte en in breedte en hij zegt je, zijn of niet zijn, zou dat de vraag zijn, maar vooral: ga.

En jij, verrijkt door hem, zult gaan. Eindelijk zul je zijn, omringd door ruiten, door grote dansen en door kleine lachende aapjes.

Originele tekst in het Frans door Aurélie Declercq.

LLS Paleis dankt Claire Lavendhomme, Messieurs Delmotte, Anny De Decker, Freddy Schmetz, Thierry Lavendhomme, Dora Brams, Elias Cafmeyer, Antoine Goossens, Laura Vandembroucke, Dries Verhaegen en Begga Vermaelen.

LLS Paleis wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en gesponsord door Duvel Moortgat en PGSDL accountancy & fiscaliteit.